

DZIENNIK DWA

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ

CENA PRENUMERATY:
 We Lwowie miesięcznie Zł. 3.20
 z dostawą do domu 3.50
 na prowincji 3.50
 za granicą 5.55
 Cena pojedynczego egzemplarza
 na całym obszarze Polski
250.000 Mp.
 (14 gr.)
 na prowincjonalnych dworcach
 17 gr.
 Redakcja i Administracja
 Lwów, Sykstuska 21.
 Tel. w dzień Nr. 24 — od godz.
 10 wieczór 496.

NAKL.: LUD. SPÓLDZIELCZEGO TOW. WYD.

CZEK P. K. O. Nr. 142.176.

REDAKTOR NACZ.: ARTUR W. HAUSNER.

Protest przeciw klasowej sprawiedliwości.

Interpelacja całej lewicy sejmowej do rządu z powodu stronniczego prowadzenia rozprawy krakowskiej.

Stanowisko socjalistów wobec rządu Herriota.

Wielkie awantury wywołane przez prawicę.

PARYŻ, 19. 6. (Pat). Izba deputowanych obradowała dziś w dalszym ciągu nad interpelacjami. Zabrał między innymi głos Fabry, który oświadczył, że socjaliści zachowują wobec rządu całkowitą niezależność opinii, a zarazem żądają od rządu dotrzymania danych obietnic. Socjaliści zdaniem mówcy nigdy nie zawahają się zaproponować swoich własnych projektów na rozwiązanie poszczególnych kwestji, o ileby w danym razie nie zgadzali się z odnośnymi projektami rządowymi. Wreszcie mówca zapewnia, że socjaliści zawsze będą popierali dążenia nowego rządu i nowej większości parlamentarnej ku utrwaleniu pokoju, sprawiedliwości i postępu. Następnie zabrał głos prezes ministrów, Herriot, przystępując do omówienia kwestji zamierzonego skasowania ambasady francuskiej przy Watykanie. Powstaje gwałtowna wrzawa, a liczni deputowani z centrum i prawicy grożą zaatakowaniem ław ministerjalnych. Wobec tego posiedzenie zawieszono.

Wybór prezydenta Senatu.

PARYŻ, 19. 6. (Pat). Dziś został wybrany prezesem senatu De Selves 154 głosami podczas gdy Martin otrzymał 135 głosów.

PARYŻ, 20. 6. (AW). De Selves urodz. w Tuluzie 1848 r. Kilka razy piastował już teki ministerjalne. Odegrał główną rolę jako minister spraw zagr. w r. 1911 w gabinecie Caill'aux, oskarżając C. o prowadzenie tajnych układów z Niemcami w sprawie Algieras. De Selves, jest podobnie jak Dou-

mergue protestantem i przyjacielem Mille-randa.

Herriot rozczarował sowiety.

MOSKWA, 19. 6. (AW). Stiekłow w „Izwiestjach“ omawiając deklarację Herriota daje wyraz rozczarowaniu. Sowiety oczekiwały od Herriota innej polityki. Stiekłow przypomina, że pierwszym krokiem Herriota powinno być zatwierdzenie bez zastrzeżeń sowietów. „Prawda“ krytykuje deklarację Herriota pisząc, że Herriot dawniej inaczej traktował sprawę uznania sowietów.

Bójka w parlamencie francuskim.

PARYŻ, 20. 6. (Pat). Wczorajsze nocne posiedzenie Izby deputowanych rozpoczęło się o godz. 22. Przy omawianiu polityki rządu wobec Alzacji i Lotaryngji przyszło do burzliwych scen. Dep. Sullier oświadczył, że zupełne równouprawnienie Alzacji jest niemożliwe, przeciw czemu zaprotestował deputowany socjalistyczny Weil, domagając się zniesienia stanu wyjątkowego w Alzacji. Po dłuższej dyskusji zgłoszono wniosek o odrzucenie rozpraw nad tą sprawą. Wówczas doszło do wielkiej wrzawy, a następnie do bójki: Komuniści wołali: Niech żyje rewolucja rosyjska. Gdy dep. Garcheti, który odczytał jakąś deklarację komunistyczną, schodził z trybuny, dwaj posłowie socjalistyczni rzucili się na niego, bijąc go pięściami. Posiedzenie musiano zamknąć.

Dymisja min. Zamoyskiego.

WARSZAWA, 20. czerwca. (Tel. wł.). Jak się dowiadujemy min. spraw zagr. p. Zamoyski, nie wniósł pisemnego podania o dymisję, lecz zakomunikował ustnie prem-

Grabskiemu, że teka jego jest do dyspozycji. W każdym razie zmiany na stanowisku min. spraw zagr. nie należy spodziewać się przed 1. lipca.

Przemęcenie sędziowie.

KRAKÓW, 20. 6. (Tel. wł.). Dzisiaj rozprawa o zajścia listopadowe nie odbyła się ponieważ jeden z sędziów, wyjechał na Boże Ciało do rodziny i spóźnił się na pociąg, o czym telegraficznie zawiadomił trybunał.

Znowu katastrofa napowietrzna.

WARSZAWA, 19. 6. (AW). Dziś przedpołudniem samolot wojskowy A-300 pod Wialnowem skutkiem uszkodzenia motoru spadł na ziemię, strzaskawszy śmigło i uszkodziwszy ster. Pilot i obserwator wyszli bez szwanku.

Urzednicy bankowi przychodzą do rozumu.

WARSZAWA, 20. 6. (AW). Czoraj w sali Tow. Hygienicznego odbyło się nadzwyczajne Walne zebranie pracowników bankowych dla omówienia bezrobocia spowodowanego redukcją. Uchwalono protest przeciw przedłużaniu godzin pracy, zaprowadzeniu bezpłatnych godzin dodatkowych, projektowanemu zniesieniu angielskiej soboty i obniżaniu płac. Zaprezentowano również przeciw odrzuceniu w Sejmie poprawki klubów robotniczych o rozciągnięciu ustawy o zabezpieczeniu bezrobotnych także i na pracowników umysłowych.

Zamach na drukarzy.

WARSZAWA, 20. 6. (AW). Wobec kryzysu w przemyśle wydawniczym, wywołanym niezniernie wysokiemi płacami (!) zerców Związek Wydawców rozpoczął akcję w kierunku rewizji kennika drukarskiego, proponując powrót do zarobków przedwojennych z dodatkiem 30 proc. wzrostu drożyzny. W ten sposób minimum wynosiłoby 43 zł. 88 gr. tygodniowo, gdy obecnie w Warszawie wynosi 85 zł., we Lwowie 58, w Krakowie 57 zł. 44 gr., w Poznaniu 35 zł. 56 gr., w Łodzi 32 zł.

Obrażliwy bombista.

WARSZAWA, 20. czerwca. (Tel. wł.). Adw. dr. Abłamowicz okryty smutną sławą jako amator bomb dynamitowych, wysłał sekundantów redaktorowi odpow. „Naprzodu“ tow. Forczakowi za umieszczenie obrażającego Abłamowicza artykułu. Tow. Forczak sekundantów nie przyjął, opierając się na artykułach kodeksu honorowego, które kolidują z postępowaniem p. Abłamowicza. Ten bowiem nie uczuł się dotkniętym treścią artykułu z kwietnia b. r. gdzie były podniesione zarzuty natury osobistej, a dopatruje się obrazy osobistej w artykule o treści politycznej.

Zamach polityczny w Chinach.

HONKONG, 19. 6. (AW). Podczas bankietu urządzonego przez kolonję francuską na cześć przybyłego tu p. Merlina, generalnego gubernatora Indochin, nieznanymi Chińczyk rzucił w sali bankietowej bombę, która zabiła dyrektora nowojorskiego przedsiębiorstwa, jego żonę, i jednego urzędnika Indochińskiego Banku. 2 uczestników bankietu zostało śmiertelnie, a 5 ciężko rannych. Gen. gubernator wyszedł bez szwanku — Sprawca zbiegł

U PROGU GILOTYNY

Dziś premiera w APOLLO.

Wspaniały dramat z czasów króla Ludwika XVIII, według słynnej powieści G. Genotre p. t. „Czarna Szpika“. W głównej roli piękna paryżanka FRANCE DHELLA. 20-1

Jak prowadzi się proces krakowski?

Interpelacja

ZWIĄZKU PARLAMENTARNEGO POLSKICH SOCJALISTÓW, WYZWOLENIA I JEDNOŚCI LUDOWEJ ORAZ ZWIĄZKU CHŁOPSKIEGO.

Do

Pana Prezesa Rady Ministrów

w sprawie niewłaściwego zachowania się władz 'prokuratorskich' i sądowych w czasie prowadzenia procesu przed sądem przysięgłych w Krakowie o zajścia listopadowe.

Toczący się obecnie w Krakowie proces o zajścia listopadowe wykorzystują władze prokuratorskie i sądowe dla celów politycznych i popełniają cały szereg bezprawji i niewłaściwości.

Już samo oskarżenie posła Stańczyka o czyny karygodne, za które przez sejm nie został wydany jest bezprawiem, którego dopuściła się prokuratura krakowska za wiedzą swojego przełożonego, Ministra sprawiedliwości.

POGWAŁCONO KONSTYTUCJĘ.

pogwałcono uchwałę sejmu, a wszystko to działo się z wiedzą i wolą p. Wyganowskiego, który akt oskarżenia, przeciwko posłowi Stańczykowi aprobował. Wprowadzić w obronę Konstytucji, nietykalności poselskiej i woli sejmu stanął Marszałek sejmu i cały sejm, który jego opinie jednomyślnie zatwierdził i orzekł, że oskarżenie posła może mieć miejsce tylko za te czyny, za które został wydany, — jednakże p. minister sprawiedliwości dotąd nie zrozumiał tej jednomyślniej opinii sejmu, nie wyciągnął z niej ani osobistej konsekwencji, ani też nie polecił prokuratorowi krakowskiemu, aby cofnął oskarżenie bezprawne, przeciwko posłowi Stańczykowi, wydane wbrew decyzji sejmu.

Jednakże i sąd prowadzący rozprawę w Krakowie, nie stanął na wysokości zadania, Aczkolwiek otrzymał od ministra sprawiedliwości wszystkie akta, dotyczące posła Stańczyka, i mógł zgodzić, z przepisem § 259 ust. 2 procedury karnej austriackiej, dać wyrok uwalniający, tego dotąd nie uczynił, zastrzegając sobie załatwienie tej sprawy na później, „gdy ją cały Trybunał należyście przestudjuje“. Tymczasem wbrew obowiązującej w Małopolsce ustawie, Sąd w Krakowie odroczył na razie przesłuchanie posła Stańczyka, jako oskarżonego, jak również załatwienie wniosku o wydanie wyroku uwalniającego co do czynów, — nieobjętych uchwałą sejmu w sprawie wydania, rozpoczął postępowanie dowodowe. Jest to pierwszy od czasu istnienia obowiązującej w Małopolsce (od 50 lat z górą) procedury karnej wypadek takiego

POGWAŁCENIA PRZEPISÓW

tej ustawy i wdrożenia w procesie postępowania dowodowego, mającego ustalić winę lub niewinność oskarżonego, zanim jeszcze ten oskarżony w ogólności przez sąd przesłuchany został.

Okazuje się, że Trybunał sądu przysięgłych w Krakowie, nie dorósł do swego zadania, nie jest w możności powziąć zaraz zgodnej z prawem decyzji, a powzięcie tej decyzji odracza dowolnie, łamiąc równocześnie postanowienia procedury karnej. Takiego wypadku nie notowały do tej chwili roczniki sądownictwa w Małopolsce, ani też w dawnej Austrii.

Opinia publiczna całego państwa jest również zaniepokojoną i mocno zdziwioną SPOSOBEM PROWADZENIA ROZPRAWY przez przewodniczącego sądu przysięgłych dra Markiewicza. W żadnej dzielnicy Polski nie było przykładowo, aby z taką stronnością

przewodniczący prowadził rozprawę. Sprawa o zajścia listopadowe toczy się przed przysięgłymi, którzy mają orzekać o winie. — Trybunał tego sądu przysięgłych i jego przewodniczący jest powołany tylko do prowadzenia rozprawy obiektywnej, odpowiadającego godności sądu i powadze tego dotąd prawie nienaruszanego przez społeczeństwo czynnika państwowego, jakim jest sprawiedliwy sąd. Tymczasem od samego początku rozprawy (przewodniczący tejże dr. Markiewicz w sposób do tej chwili nieokreślony nie prowadzi rozprawy, ale jak prokurator oskarża obwinionych.

Wynika z tego niestęchana stronniczość toku obrad, i zrozumiałe

OBRAZENIE POCZUCIA PRAWA I SŁUSZNOŚCI,

a co za tem idzie powszechne oburzenie szerokich kół społeczeństwa. Nawet wysoko w hierarchji postawieni sędziowie, zbliżeni przekonaniem politycznym do prawicy, nie mogą zrozumieć zachowania się dra Markiewicza i widzą w jego zachowaniu się niestęchane

OBNIZENIE POWAGI SĄDU.

Dr. Markiewicz zbijając w oczy stronniczością wydobywa ze świadków prawie, że gwałtem, niekorzystnie dla oskarżonych zeznania, a obrońcom zabrania stawiać pytań, które zdążają do wykazania niewinności oskarżonych. Szczyt nietaktu osiąga dr. Markiewicz przez to, że prawie każdego świadka, czy oskarżonego zapytuje, czy należy do PPS., a gdy zeznający to potwierdza, ironizuje to słowy „a to socjal“, słowy godnymi nie sędziego, ale jakiegoś nieokrzesanego, nieinteligentnego partyjnika. Stwarza w ten sposób w opinii przysięgłych wrażenie, jakoby proces ten toczył się przeciwko partji, i jakoby w ogólności przynależność partyjna mogła wpływać na wiarygodność zeznań świadków. Sam przecież dr. Markiewicz jest

ZAGORZALYM NARODOWYM DEMOKRATĄ,

a władze przełożone wierzyły, albo musiały przyjąć zapewnienie od niego, że rozprawę prawę prowadzić będzie przynajmniej obiektywnie.

Z Teatru Wielkiego.

„JUDASZ Z KARIOTHU“, dramat w 5 akt. K. II. Roztworowskiego.

Trzecia postać z repertuaru znakomitego gościa, zaprezentowanego nam we Lwowie, postać w rodzajowości swojej zupełnie odrębna od poprzednich, z innego zupełnie wyczarowana światła. Czyż może się znaleźć płaszczyzna, na której w największej nawet odległości od siebie mogłyby umieścić te trzy typy ludzkie: Skapca, Fryderyk i Judasza? Czyż jest między nimi coś wspólnego poza wspólnym, a niebadanym dotąd mechanizmem psychiki, dającym ruch i życie każdemu osobnikowi? Wielkość artysty polega na tajemnicy przetwarzania się: dar tej tajemnicy posiadał Solski, tworząc kreacje biegunowo odmienne, niezdradzające jedną cechą, jednym rysem wspólnego pochodzenia od tego, który je wydobył z głębin i natchnął je pełnem, doskonałym życiem. Wyjść z siebie talk, aby się zatracić wrodzoną indywidualność swego talentu, wrodzone cechy swych uzdolnień i stać się kimś innym, niepoznawalnym w

Nielakt dra Markiewicza, wobec oskarżonych, świadków, stronnictw politycznych, które osmiela się swoimi płaskimi dowcipami dyskredytować na sali sądowej, przenosi się także na obrońców. Każdy dzień przynosi ciągłe starcia z przewodniczącym, wskutek tego, że nie potrafi on znaleźć umiaru i obiektywizmu, właściwego sędziemu, a unosi się partyjną nienawiścią do oskarżonych i do wszystkiego, co przemawia na ich korzyść i co podnoszą obrońcy, zgodnie ze swoim obowiązkiem.

Również prokuratura krakowska przez szpary patrzy na nagonkę, jaką wytwarza przeciwko oskarżonym narodowo-demokratyczna prasa krakowska. W myśl art. 8. ustawy z 17. grudnia 1862 r. *nie wolno* jest prasie w czasie trwania procesu ani omawiać siły i doniosłości środków dowodowych, ani wyrażać przypuszczeń co do wyniku rozprawy, ani listotne zajęcia w procesie dla swoich politycznych celów wykorzystywać, a tem mniej przedstawiać je w świetle, niezgodnym z rzeczywistością.

Prasa krakowska dzień w dzień szczuje przeciwko oskarżonym, a prokurator krakowski jeden raz odważył się skonfiskować „Głos narodu“, pozatem bezkarnie uprawiają pisma narodowo-demokratyczne swą partyjną grę. Postępowanie prokuratury krakowskiej wobec tego jest wytłómaczone chyba tym, że oskarżający prokurator Sozański jest wybitnym członkiem narodowej-demokracji, a jak powiadają, współpracuje także w jej pismach.

W tych warunkach odbywa się już od dwóch tygodni proces krakowski. Do strasznej tragedji, którą błędy rządu p. Witosa wywołały w Krakowie, Tarnowie, Borysławiu i Częstochowie, gdzie wszędzie lała się krew robotnicza i żołnierska, przybywa za panowania rządu p. Grabskiego, rządu, mianującego się pacyfikatorem kraju, przybywa tragedia wszystkich oskarżonych.

Wyrwani oni dorywczo z pośród masy, postawieni przed sąd o zbrodnie, zagrożone najcięższymi karami, doświadczają na sobie nie tylko pogwałcenie kardynalnych podstaw wymiaru sprawiedliwości, ale i nągrywania ze swoich przekozań, oddani na pastwę wyjątkowo wprost w całym państwie sędziego, który na opinie sędziego „dobrego“ nie zasłuży.

Musi być jakaś władza, która ukróci te nadużycia. Nie idzie tu o wpływanie na przekonanie sądu, tam, gdzie on decyduje, jako czynnik wymiaru sprawiedliwości, o winie, lecz o zabezpieczenie prawa, przysługującego każdemu obywatelowi do obrony.

Zwracamy się do Pana Prezesa Ministrów z zapytaniem:

Co zamierza uczynić, aby w procesie, za którym śledzi opinia nie tylko Polski, zapanaowało prawo, bezstronności i przyzwolite formy europejskie?

Warszawa, dnia 18. czerwca 1924 r.

tworzonym typie ani z fizjognomji duchowej ani z nabytych manier — to najwyższa sztuka, na którą nie zdobyć się przeciętnie zdolny artysta. Solski jest tym magiem, kiedy przeistacza się w Skapca, w Fryderyka, w Judasza: gdybyś nie wiedział nie poznałbyś z gry, że to jest jeden i ten sam artysta, z jednej a nie z trojkiej duszy wskrzeszający trzy niepodobne do siebie dusze.

Reżyserja Solskiego okazała, że z naszego zespołu artystycznego można bardzo wiele wydobyć. Ileż naturalnej powagi okazywał p. Sarnowski, jakim ogniem zapału płonął p. Brzeski, zwykłe salonowo poprawny, do jak tragicznego patosu podniosła się p. Rasińska! Silny w ekspresji dykcji p. Żytecki dominował w zebraniu kapłanów, dyr. Czarnowski w roli Faryzeusza dał postać tak plastyczną, że odcinała się nawet na tle tych świetnych kreacji, które dają wyraz twórczości dyr. Czarnowskiego jako aktora charakterystycznego.

Dekoracje pedzła p. Bałka dostrajały się do wysokiego stylu i rozmachu gry.

Artur Cwikowski.

CYRK CODZIENNIE WIELKI PROGRAM ATRAKCYJNY:

Nr. III. OD DZIS. CENY ZNACZNIE ZNIŻONE.
W każdą sobotę o godz. 4 popoł. POPULARNE PRZEDSTAWIENIE dla kształcącej się młodzieży po niższych cenach o 50%.

A. Kornacki. — Kopernika 33.

Dojazd tramwajami ŁD, 6, 7, UL i 11 W niedzielę i święta po 2 WIELKIE PRZEDSTAWIENIA 2 o godzinie 4 popoł. i o godz. 8 wieczór

Patryota endecki w urzędzie.

Interpelacja

posłów Hausnera, Kuryłowicza, Moraczewskiego i tow. ze ZPPS.

do

Pana Ministra Kolei Żelaznych.

w sprawie karygodnego udziału w agendach „Orbisu“ i nadużycia władzy przez dyrektora Wydziału Dochodów Dyrekcji PKP. we Lwowie.

P. Gustaw Flach, dyrektor Wydziału Dochodów PKP. w Stanisławowie, został z powodu zajścia z b. prezesem dyrekcji, a późniejszym ministrem kolei, p. Marynowskim, w lipcu 1922 r. przeniesiony do Lwowa, gdzie zgłosił się do objęcia urzędowania dopiero w połowie listopada 1922 r.

W zajściu tem chodziło o to, że p. Gustaw Flach prowadził na SWOJ RACHUNEK BIURO (PODROŻY ORBIS,

mimo zakazu przełożonej swej władzy.

Udowodniono to p. Flachowi na rozprawie sądowej, w lutym 1924 r.

Obejmując stanowisko dyrektora Wydziału Dochodów we Lwowie, i tem samym nadzór nad wszystkimi biurami Orbisu, (biura Orbisu, znajdujące się we wszystkich miastach Rzeczypospolitej, podlegają pod względem kasowo-rachunkowym wyłącznie Dyrekcji lwowskiej), nie zadowolił się p. Flach niedozwolonymi dochodami za prowadzenie oddziału Orbisu w Stanisławowie, lecz wstąpił w listopadzie 1922 r. do Centrali Orbisu we Lwowie, jako doradca, za miesięcznym wynagrodzeniem 200,000.000 marek.

Jako płatny doradca Orbisu musiał p. Flach działać na niekorzyść kolei, co mu też zarzucił p. Kurcer, jego zastępca w Wydziale Dochodów Dyrekcji lwowskiej. Udowodnił mu to w akcie, z którego p. Flach wyrwał jedną z kartek, zmieniając opinię tego aktu do Ministerstwa Kolei na korzyść Orbisu.

Gdy p. Flach zaprzeczył zarzutowi, fałszowania opinii, otrzymał od Ministerstwa Kolei Żelaznych nakaz zaskarżenia p. Kurcera o oszczerstwo, z tem nadmienieniem, że nie wolno mu od skargi odstąpić. Istotnie p. Flach skargę wniósł, sprawa jednak w dziwny sposób się przewlekła, a gdy na interwencję Dyrekcji lwowskiej rozpisano ponowny termin na 21. lutego 1924 r., mimo nawet stanowiska adwokata p. Flacha, że w drodze ugody sprawy załatwić nie można, Flach do ugody dążył i do ugody doprowadził.

Nawiasem dodamy, że z aktów odczytanych w sądzie wyszło na jaw, iż p. dyr. Marynowski kilkakrotnie wzywał p. Flacha do porzucenia przedsiębiorstwa Orbisu, a p. prezes Barwicz, przesłuchany jako świadek, stwierdził, że istotnie kartki z aktu w sprawie zarzutów p. Kurcera do Ministerstwa Kolei wyrwane były.

Pod naciskiem świadków, zwłaszcza dyrektora Orbisu, który oświadczył, że wszystkie koszty procesu pokryje, przyszło do ugody, sformułowanej tak, że p. Kurcer ma zapłacić 250 zł. p. na rzecz Towarzystwa Szkoły Ludowej, (pokrycie przez Orbis), a to w celu upozorowania, że p. Kurcerowi na ugodzie zależało.

W ten sposób, uzyskał p. Flach ugode, do zawarcia której nie miał prawa bez zezwolenia władzy przełożonej, przeciwko czemu trzykrotnie zastrzegł się dyr. Wydziału Prawniczego p. Swatoń, przedstawiciel Dyrekcji Lwowskiej.

Tak więc uporał się p. Flach z zarzutami sądowymi i w taki sposób załatwił się z poleceniem swej władzy przełożonej, że nie wolno mu ze sprawy nadużycia robić sprawy osobistej pomiędzy sobą, a swoim zastępcą w urzędzie.

Jedno tylko ustępstwo zrobił p. Flach na rzecz prawa i obowiązku, że biuro w Stanisławowie oddał *swojemu synowi*, którego zresztą z racji swego urzędu, jako dyrektor Wydziału dochodów ma kontrolować.

Nie zapomniał jednak p. Flach o swoim zastępcy p. Kurcerze, dzięki któremu nadużycia p. Flacha wyszły na jaw. P. Kurcer, po wysłużeniu swoich lat służby, zatrudniony był przez Ministerstwo, jako jeden z najlepszych specjalistów w dziale dochodów w dyrekcjach gdańskiej i katowickiej, gdzie działał ze zorganizowaniem, za co spotkał się z najwyższym uznaniem. To zaniepokoiło p. Flacha, i gdy we Lwowie sprawa z Kurcerem szła opornie, postarał się o to, że Ministerstwo, mimo protestu dyrekcji, w których Kurcer pracował, usunęło go natychmiast.

Skąd biorą się te wpływy p. Flacha, jaką drogą dochodzą do Ministerstwa — tu podnosić nie będziemy. Ministerstwo zapewne je zna, lub poznać może, świadczą one o niezdrowych stosunkach w Ministerstwie samem.

Reasumując to wszystko stwierdzamy:

1) P. Gustaw Flach, jako dyrektor Wydziału Dochodów w Stanisławowie, prowadził równocześnie na własny rachunek biuro Orbisu.

2) Przeniesiony z tego powodu ze Stanisławowa do Lwowa w lipcu 1922 zgłosił się do służby dopiero w połowie listopada tegoż roku, nie mając przyznanego urlopu;

3) Objawszy urząd dyrektora Wydziału Dochodów we Lwowie, przyjął równocześnie w Orbisie stanowisko „doradcy“ za wynagrodzeniem 200 milionów marek miesięcznie;

4) Wbrew stanowisku władzy przełożonej, która żądała przeprowadzenia procesu z p. Kurcerem do zupełnego ustalenia i stwierdzenia zarzutów, przy pomocy dyrektorów Orbisu, doprowadził do ugody, jak gdyby chodziło wyłącznie o sprawę osobistą z p. Kurcerem.

Wobec tego zapytują podpisani Pana Ministra Kolei:

1) Czy wiadomo Panu Ministrowi o przebiegu procesu i samej sprawie?

2) Czy zamierza pociągnąć p. Gustawa Flacha do odpowiedzialności za postępowanie niezgodne z prawem i za nadużycie władzy urzędowej?

Warszawa, dnia 18. czerwca 1924 r.

Interpelanci:

Reakcja ros. zaniepokojona nowym stanem rzeczy we Francji.

„Republika“ Łódzka zamieszcza głosy reakcyjnych pism rosyjskich wychodzących na emigracji, które zaniepokojone są zmianą oblicza politycznego Francji.

Zaraz po zwycięstwie lewicy przy wyborach — czytamy — paryskie „Wieczorne Wremia“ redagowane przez słynnego Suworina — syna, idącego w ślady ojca, redaktora czarnosecinnego dziennika petersburskiego „Nowoje Wremia“, zamieścił wywiad z b. posłem francuskim Ehrlichem. Pan Ehrlich (syn warszawskiego pokątnego doradcy), jako prawdziwy nacjonalista i prawicowiec francuski, tudzież zapalony poincarista i millerandzista, oświadczył, że wprowadzie on, Ehrlich, pozostanie nadal wierny istotnemu rusofilstwu, ale dodał, że po „żydo-masońskich“ nowych władcach Francji, Herriocie, Painlevém etc. nie moż-

na się niczego więcej spodziewać, jak uznania sowietów i zbliżenia się z nimi

Obecnie pan Suworin, bijąc na alarm drukuje wyjątki z odezwy nowego towarzystwa „przyjaźni franko - rosyjskiej“, założonego przez obecnie już miarodajne kółka lewicowe Francji. Towarzystwo ma na celu „bezsronne rozpatrywanie wydarzeń, jakie zaszły w Rosji“. Założyciele towarzystwa uważają, że jest to jedyna droga do wznowienia w świeżej formie i w innym duchu poprzedniej przyjaźni francusko - rosyjskiej. Założyciele towarzystwa uważają, że uznanie sowietów stanowi pierwszy warunek tego zbliżenia i że zbliżenie to położy kres wzajemnemu niezrozumieniu się obu narodów, nad którym narazie należy ubolewać, a które w przyszłości groziłoby niebezpieczeństwem europejskiem.

Jak się poselstwo polskie opiekuje swoimi obywatelami?

„Kurjer Poranny“ otrzymał następującego list:

My niżej podpisani Polacy, dezertery z Legji cudzoziemskiej francuskiej, ktorzy po przejściu granicy Maroka francusko - hiszpańskiego zgłosiliśmy się do pobliskiego miasta w Maroku hiszpańskiem zwanego Melilla, celem dostawienia nas do władz polskich w Hiszpanji, tu zaś osadzono nas w więzieniu zwanem Careel Victoria Grande, w którym przebywają najwięksi zbrodniarze Hiszpanji.

Zwracaliśmy się piśmiennie do poselstwa polskiego w Madrycie o uwolnienie nas poselstwo jednak to dotychczas jeszcze nie zrobiło, my zaś gnębieni przez władze hiszpańskie oczekujemy z dnia na dzień jakiegoś rezultatu lecz wszystko napróżno.

Tutaj siedzimy już 5 miesięcy nie mając pomocy od poselstwa polskiego.

Zwracaliśmy się już kilkakrotnie do poselstwa polskiego listami poleconymi. Poselstwo nawet nie odpowiedziało, czy podanie nasze otrzymało, my zaś napróżno płacimy na jeden taki list całe dzienne wy-

żywienie jednego z nas. Takich dni postu mieliśmy około 20.

Po tylu miesiącach naszych męczarni, jakie tu przechodzimy zdobywamy się jeszcze na kilka listów, aby uwiadomić Redakcję w Polsce o rezultacie swych starań w naszym poselstwie w Madrycie. (Legacion de Polonia Madrid Luchanna 22).

Obecnie postanowiliśmy pozywienianie przyjmować, celem zmuszenia jakichś władz do rozstrzygnięcia tego pytania, dlaczego właściwie nas uwięziono i znęcano się nad nami.

Może być, że który z nas zapłaci to swem życiem, lecz musimy to wszystko wytrzymać.

List ten wysyłamy drogą tajną

Z poważaniem

Stanisław Mikołajczyk, Hermann Boron, Edward Pluta, Stanisław Kania.

Melilla, dn. 9. czerwca 1924.

Z SEJMU.

WARSZAWA, 20. 6. (Pat). P. Bobek referował ustawę o ochronie drobnych dzierżawców rolnych. W dyskusji p. Bittner, wskazując, że ustawa ta jest sprzeczną z konstytucją, wnosi o odesłanie jej do komisji. Wniosek ten odrzucono.

P. Kowalczyk omawiając zgłoszone poprawki, oświadcza, że ustawa ma charakter bardziej społeczny niż gospodarczy. Według powiedzenia przedstawiciela rządu w komisji, ministerstwo reform rolnych dąży do tego, aby w jak najkrótszym czasie doprowadzić do uwłaszczenia wszystkich dzierżawców.

P. p. Brownford i Kubik (Cnd) proponują, aby ustawa nie obejmowała Poznańskiego i Pomorza, a na wypadek odrzucenia tej poprawki, aby przynajmniej wyłączyć z pod jej działania dobra kościelne, fundacyjne i samorządowe.

Przystąpiono do ustawy o uprawnieniach ministerstwa pracy i opieki społecz-

nej do powoływania nadzwyczajnej komisji rozjemczej dla załatwiania zatargów zbiorowych między pracodawcami a pracownikami rolnymi.

Tow. p. Kwapiński proponuje do artykułu 4. dodatek, nakładający na członka mianowanego ze strony pracodawców, niejawiającego się na posiedzeniu komitetu, grzywny 300 zł., zaś na członka ze strony pracowników rolnych 5 zł. Nadto stawia wniosek, aby ustawa obowiązywała tylko przez jeden rok od dnia jej ogłoszenia.

Po oświadczeniu się kierownika ministerstwa pracy p. Simona, w głosowaniu przyjęto oba wnioski tow. p. Kwapińskiego, a całą ustawę uchwalono w drugim czytaniu. Trzecie czytanie odbędzie się na następnym posiedzeniu.

Następne posiedzenie odbędzie się jutro, 21. b. m. o godz. 10 rano. Na porządku dziennym dalsza rozprawa budżetowa.

Związek Zawodowy Pracowników Kołowych Rzeczypospolitej Polskiej. Zarząd Główny.

Nr. 10684/24.

Warszawa, 18. VI. 1924.

Baczność Kolejarze!

Na skutek interwencji Z. Z. K. w Ministerstwie Kolei Żelaznych w dniu 18-go czerwca b. r. w sprawie podpisywania deklaracji zrzeczenia się pretensji do Kas emerytalnych z czasów zaborczych na rzecz skarbu państwa polskiego wyjaśniamy, że M. K. Z. wydaje rozporządzenie do Dyrekcji Kolei Państwowych zmieniając poprzednie zarządzenie.

Do czasu wydania tych uzupełniają-

cych wyjaśnień przez M. K. Z. deklaracji nie podpisywać.

O powyższym natychmiast poinformować interesowanych w wszystkich kołach członków Z. Z. K., którzy opłacali wkładki do funduszu pensyjnego lub prowizyjnego.

Sekretarz: Wiceprezes:
Odrobina. Buczek.

Za zgodność:
Lang Leopold. Talarek Stanisław.

Fabrykancka bezczelność.

Leży przed nami pismo Dyrekcji fabryki obuwia „Gafota“ we Lwowie.

„Z powodu, że wszystkim robotnikom i robotnicom pracującym już w „Gafocie“ wzywają 1 rok, udzielony zostanie w najbliższym czasie ustawą przewidziany urlop, wypowiada się niniejszym pracującym wszystkim pracownikom i (com) „Gafoty“, którzy jeszcze pełnego roku w „Gafocie“ nie pracują a zatem do urlopu prawa nie mają na 14 dni naprzód t. zn., że z dniem 28. czerwca 1924 przestają być pracownikami „Gafoty“.

Po skończonym urlopie mogą być ci, którym robotę wypowiedziano, na nowo przyjęci według uznania Dyrekcji.

Lwów, 14. czerwca 1924.

Moszczyński“.

A więc święci tryumf bezprawie. Aby nie udzielić urlopów robotnikom wyrzuca się ich na bruk.

Na taki iście flajdacki spryt i perfidyjną

tendencję nie lada wyzyskiwacz zdobyć się może.

Robotnicy na pewno, wobec tej prowokacji zajmą należyte stanowisko.

Co jednak czyni p. Inspektor pracy? Czy starym swoim zwyczajem patrzeć będzie na to obojętnie? Czy czekać będzie aż znowu dostanie polecenie z Warszawy?

W tej sprawie prosimy naszych posłów, aby wnieśli interpelację w Sejmie.

Dowiadujemy się jeszcze, że p. Moszczyński i Siarczyński przyjmują teraz nowe siły do pracy. Oczywiście po to, aby przed upływem roku wyrzucić ich i przyjąć znowu innych.

A chadecki „Głos pracy“ z p. profesorem Makarewiczem twierdzi, że nie ma walki klas.

To z miłości do robotników wyrzuca ich p. Moszczyński na bruk.

O ironjo!

Zgromadzenie robotników Zakładu obróbki drzewa na Persenkówce.

Wczoraj odbyło się liczne zgromadzenie na Persenkówce. Przewodniczył tow. Franas, sekretarzem tow. Motylewski. Przemówienie o sytuacji gospodarczej w państwie i o konieczności organizowania się, wygłosił tow. Fröhlich.

Uchwalono rezolucję protestującą przeciwko zamachowi kapitalistów na prawa robotnicze, domagającą się od rządu interwencji w wypadkach gdy kapitaliści zamykają fabryki. Zgromadzeni wyrazili pełne zaufanie Związkowi polskich posłów socjalistycznych za ich pracę dla dobra klasy pracującej, posłowi Hausnerowi zaś za skuteczną interwencję o poprawę ich bytu.

Wreszcie zgromadzenie uchwalili założyć filję Zw. (zawodowego) robotników przemysłu drzewnego „Zgoda“ we Lwowie.

Przewodniczącym wybrano tow. Dobrowolskiego, zast. tow. Kozlika; sekretarzem tow. Motylewskiego, zast. tow. Starsel Fr.; skarbnikiem tow. Kasińskiego, zast. tow. Franasia.

Do komisji rewizyjnej weszli tow.: Żbik, Winnik i Bub.

Z życia partyjnego.

Towarzysze i Towarzyszk!

Na zasadzie uchwały C. K. W. z dn. 26. ub. m. wzywamy wszystkie Komitety Okręgowe, powiatowe, oraz miejscowe do urzędzenia w dniu 13. lipca br.

DNIA PROPAGANDY NA RZECZ P. P. S.

połączonego ze Zjazdami powiatowymi PPS. w całym kraju.

Wszystkie Komitety Okręgowe dolożą wszelkich starań, żeby podległe im komitety powiatowe urządziły 13. lipca w miastach powiatowych zbiórkę członków Partji, oraz sympatyków ze wszystkich środowisk organizacyjnych. Na zbiórkę tę organizacje przybędą ze szlarami i transparentami. Poczem należy urządzić wiec poświęcony wyjaśnieniu znaczenia „Dnia Propagandy na rzecz PPS.“. Po wiecu członkowie organizacji danego powiatu i sympatycy, zaproszeni przez poszczególne komitety w obrębie powiatu — zbiórą się na Zjeździe powiatowym PPS. Porządek obrad zjazdów powiatowych będzie następujący:

1) Solidarność klasy pracującej miast z klasą pracującą wsi w walce o wyzwolenie społeczne i polityczne.

2) PPS jako organizacja ludu pracującego w mieście i na wsi.

3) Walka z reakcją obszarniczo-kapitałistyczną i komunizmem.

C. K. W. ogłosi rezolucję z odpowiednimi hasłami dla zjazdów powiatowych. W miejscowościach które są same dla siebie Okręgami partyjnymi (np. Warszawa, Łódź, Zagłębie Dąbrowskie, Katowice) zamiast zjazdów odbędą się walne zebrania członków i sympatyków.

Nadto na dzień 13. lipca CKW. przygotowuje Jednodniówkę, na którą należy już teraz nadsyłać zamówienia.

O dalszych szczegółach, dotyczących organizacji i przeprowadzenia akcji Dnia Propagandy, Komitety Powiatowe i Okręgowe będą powiadomione okólnikiem Sekretariatu Generalnego C. K. W.

Przyjdźcie C. K. W. P. P. S.

NADEŚLANE.

Lekarz-dentysta Dr. Z. RENNER

plac Unji Brzeskiej 1. 1 (obok Sokoła II) 44-5
w chorobach zębów i jamy ustnej.

UWAGA! SPRZEDAJEMY

od dotychczasowych bajecznie
- niskich cen wystawowych -

o 5% taniej.

FELLER i Ska
Magazyn konfekcji męskiej
ul. Legjonów L. 43.

625-1

Sprawy partyjne.

* W RAWIE RUSKIEJ odbędzie się w niedzielę 22. bm. o godz. 2 popołudniu

ZGROMADZENIE.

Referować będzie tow. Fröhlich.

Sekr. Oby. PPS. we Lwowie

* BACZNOŚĆ TOWARZYSZE W BORYSLAWIU! W niedzielę, dn. 22. bm. o godz. 4.30 popoł odbędzie się w Domu Ludowym

ZGROMADZENIE

na którym Komitet zbiórki i opieki nad ofiarami i ich rodzinami z zajęć listopadowych złożą sprawozdanie.

Rada Rob. PPS. w Boryslawiu.

Różne.

BEZPIECZENSTWO PNEUMATYKÓW AUTOMOBILOWYCH w wielkiej mierze zależy od dostatecznie skondensowanego w nich powietrza. Szofer niebezpieczeństwo spostrzeże najczęściej po niewczasie. Otóż wymyślono przyrząd ostrzegawczy. Wskutek słabego napięcia pneumatyk rozszerza się, przez co automatycznie następuje połączenie kontaktu elektrycznego — i już przed szoferem rozpala się lampka elektryczna. Stań! Bo będzie bieda! A często i nieszczęście.

Jak się przedstawia opieka nad dziećmi w Polsce.

Ciekawe cyfry.

Bronisław Krakowski, naczelnik wydziału opieki nad dziećmi i młodzieżą min. pracy i opieki społecznej udzielił w wywiadzie dziennikarskim szczegóły o opiece nad dzieckiem.

Podstawowym czynnikiem opieki nad niemowlętami są stacje opieki nad dziećmi z poradniami dla matek i „Kroplami mleka”; stacji takich istnieje 97. Wkrótce liczba ich wzrośnie do 200. Stacje sprawują opiekę nad 24.000 niemowlętami.

Walka ze śmiertelnością niemowląt, stanowiąca omal połowę ogólnej liczby zgonów (27%) stanowi najpilniejsze zadanie. — Organizując przy współudziale samorządów i społeczeństwa sieć stacji opieki rząd kładzie duży nacisk na popularyzację i propagandę zadań w dziedzinie opieki nad dziećmi. Dalej szkolenie fachowego personelu higieniczno-lekarskiego i wychowawczego wysuwa ministerstwo na czoło najpilniejszych zadań.

Na terenie Rzeczypospolitej istnieje 1098 zakładów opiekuńczych dla dzieci.

Dzieci, korzystających z opieki publicznej istnieje 55.616 w tej liczbie 8043 sierót i dzieci opuszczonych bez określonej przynależności gminnej, utrzymywanych na koszt skarbu państwa.

Subsydja państwowe, w zależności od potrzeb instytucji i terenu, wynoszą od 5 do 25%, kosztów utrzymania; pozostałe kwoty pokrywają samorzady i społeczeństwo. Państwo własnych zakładów nie prowadzi, natomiast mając ustawowy obowiązek do udzielania całkowitej opieki w stosunku do sierót wojennych po inwalidach wojskowych pokrywa koszty utrzymania tych dzieci w zakładach społecznych.

Samorzady sprawują opiekę nad dziećmi bądź bezpośrednio, co dzieje się nieomal wyłącznie w większych miastach: w Warszawie, Łodzi, Krakowie, Lwowie, Poznaniu i innych większych ośrodkach, bądź umieszczania dzieci za umówioną opłatą w zakładach społecznych, a w niektórych przypadkach ograniczania się wyłącznie do subsydjowania zakładów w wysokości 40 do 50%.

Sytuacja materialna zakładów opiekuńczych na terenie Rzeczypospolitej jest ciężka. Zakłady przyżywają ciężki kryzys finansowy.

Ofiarność publiczna w stosunku do czasów przedwojennych znacznie się zmniejszyła. Szczególnie katastrofalny stan rzeczy istnieje na kresach zniszczonych, gdzie pomoc ze strony samorządów i społeczeństwa omal nie istnieje.

Brak dostatecznych środków nie pozwala na racjonalną opiekę nad dzieckiem chorem, niedorozwiniętym i kalekami. Największą klęską jest szerząca się wśród dzieci gruźlica, sięgająca 37 proc. Na terenie państwa istnieje zaledwie 5 zakładów dla dzieci gruźliczych. Brak zakładów dla gruźlicy otwartej. Jaglica szerzy się również, grożąc przy zaniedbaniu leczenia ślepotą. Istnieją zaledwie 3 zakłady. Pośród dzieci szerzy się kiła.

Państwo przy współudziale samorządów i społeczeństwa dąży do utworzenia szeregu zakładów specjalnych pod fachowym kierunkiem, tworząc sanatoria dla dzieci gruźliczych i schroniska dla dzieci jaglicznych i luetycznych; budowa sanatorjów w Busku i Zakopanem, rozbudowa sanatorium w Otwocku, zakład dla dzieci jaglicznych w Białymstoku, schronisko dla dzieci kiłowych na etapie powązkowskim w Warszawie.

W dobie powojennej zaznaczyć się daje wzrost przestępczości u dzieci. Wydział statystyczny min. sprawiedliwości podaje w ostatnim sprawozdaniu liczbę nieletnich przestępców od 10 do 17 lat na 10755, z tej liczby 3.113 umieszczono w zakładach poprawczych. Na zasadzie dekretu Nr. 171 z lutego 1919 roku i rozp. ministerjum sprawiedli. Nr. 378 istnieje 3 sądy dla nieletnich w Warszawie, Łodzi i Lublinie. W innych miejscowościach administracja sądowa koncentruje sprawy nieletnich w jednym sądzie, powodując się przepisami dla sądów dla nieletnich. Komisja kodyfikacyjna Rzeczypospolitej Polskiej opracowała projekt ustawy o sądach dla nieletnich. Zasadniczą podstawą projektu stanowi nie zasada kary i odwetu, lecz zarządzenie pomocy i opieki zapobiegawczej dla nieletnich.

Ministerstwo pracy i opieki społecznej opracowało ustawę w przedmiocie pracy młodocianych i kobiet w przemyśle i handlu. Ustawa ta ustala całkowity zakaz pracy dzieci do lat 15 jako też za-

kaz pracy nocnej dla młodocianych. Młodociani mogą otrzymywać pracę tylko na podstawie świadectwa zdrowia.

Plany i zamierzenia.

Trzy warunki są nieodzowne dla racjonalnej pracy w dziedzinie opieki nad dziećmi i młodzieżą: organizacja, stały budżet i fachowy personal.

Organizacja musi się opierać na podstawach prawnych. W tym też celu minist. pracy i opieki społecznej opracowało ustawę o społecznej opiece nad macierzyństwem, dziećmi i młodzieżą.

Ustawa ta obejmuje całokształt zadań w dziedzinie opieki, uwzględniając zarówno stronę prawnospołeczną, jak higieniczno-lekarską i wychowawczą. Dalej rząd przystępuje do racjonalnego szkolenia personelu wychowawczego, opracowując jednocześnie w tej dziedzinie szereg instrukcyj i norm prawnych.

Jednocześnie rząd opracowuje ustawę o nadzorze i kontroli, która pozwoli na należytą sanację panujących stosunków. Rząd nosi się z myślą powołania do życia narodowego komitetu ochrony macierzyństwa i opieki nad dziećmi i młodzieżą.

Drogą popularyzacji i propagandy rząd pragnie krzewić wśród społeczeństwa zasady racjonalnej higieny i opieki nad dziećmi.

Jakób Matteotti.

Zamordowany przez faszystów, sekretarz partii socjalistycznej Włoch, liczył lat 37. Pochodził z rodziny mieszczańskiej, był z zawodu prawnikiem, i specjalistą w dziedzinie prawa karnego. Mimo, że miał przed sobą świetną karierę profesorską, poświęcił się całkowicie sprawie socjalizmu, i walce o wyzwolenie klasy pracującej.

Większą część lat wojny spędził w więzieniu sycylijskim, jako przeciwnik wojny, i dopiero po odzyskaniu wolności rozpoczął żywą działalność w partii socjalistycznej, wysuwając się odrazu na jej czoło dzięki zdolnościom i wytrwałej pracy. W najgorszych dla partii chwilach, gdy komunizm miał spustoszenie ideowe, a faszizm palił dobytek materialny partii i mordował jej członków — Matteotti objął sekretariat i na stanowisku tem oddał partii niespożyte zasługi. Dzięki niemu partia socjalistyczna mimo wszystko zdołała przetrwać najcięższe czasy bandytyzmu faszystowskiego, wydawała własne pismo codzienne, a w ostatnich wyborach otrzymała największą ilość głosów z pośród partii opozycyjnych. Sam Matteotti uzyskał mandat z Rzymu i Wenecji.

Był on najgroźniejszym przeciwnikiem faszystów, którzy też nadsyłałi mu anonimowe wyroki śmierci, a już w r. 1921 w okresie wyborczym, uprowadzili go po raz pierwszy. Matteotti był istotnie włajemniczony we wszystkie afery i oszustwa faszystów, które piętnował w prasie i na zebraniach. W pierwszym swem przemówieniu w nowej Izbie wywłócił na światło dzienne gwałty i szwindle, popełnione przez faszystów w wyborach ostatnich w okresie wyborczym, wykazywał na podstawie dokumentów, jak rząd faszystowski sfałszował cyfry budżetu państwowego w

celach wyborczych, zwalczał korupcję faszystowskich władz kolejowych, trwonienie bogactwa narodowego na korzyść kapitału prywatnego i t. p. Właśnie miał ujawnić nowe, a wielce kompromitujące wysokich dygnitarzy faszystowskich oszustwa, gdy został zamordowany.

Wydał on też w pierwszą rocznicę faszystowskiego zamachu stanu obszerną broszurę p. t.: „Rok rządów faszizmu“, zawierającą niezmiernie bogaty materiał o tych rządach i przetłómaczoną już na różne języki.

Mussolini sam się wyraził, że Matteotti jest jego najniebezpieczniejszym przeciwnikiem, to też podejrzana się wydaje szczerść jego oburzenia z powodu morderstwa. Mussolini pięciokrotnie odmówił Matteottiemu paszportu zagranicznego, poraż ostatni na zjazd Egzekutywy socjalistycznej w Wiedniu. Matteotti mimo to przedostawał się zagranicę. Był na kongresie hamburskim w r. jub. a w maju r. b. w przebraniu murarza przebył granicę i brał udział w zjeździe socjalistów belgijskich. Tam też, jak gdyby w przeczuciu oczekującego go losu, wyraził się w gronie towarzyszy belgijskich, że największym złem Włoch dzisiejszych jest to, że nikt nie jest pewien życia, że nikt, wychodząc z rana z domu nie wie, czy przeżyje do wieczora. Matteotti w ostatnich dniach istotnie stał się tropiony przez faszystów i musiał nawet ukrywać miejsce swego pobytu.

Znamienny dla stosunków włoskich jest fakt, że Matteottiego porwano w biały dzień na jednej z ruchliwych ulic Rzymu w obecności wielu przechodniów. Matteotti wołał o pomoc, ale nikt mu nie pośpieszył z pomocą w obawie zemsty faszystowskiej.

Przeciwno „klasowej“ sprawiedliwości.

BORYSŁAW, 17. czerwca. 1924.

Tragiczne wypadki krakowskie, które znalazły swój epilog w odbywającej się obecnie w Krakowie rozprawie sądowej interesują żywo ogół robotniczy. Dużo rozgoryczenia budzi stronnicze zachowanie się prezesa sądu i mimowoli przychodzi na myśl wspomnienie o innych rozprawach w czasie których członkowie P. P. P. albo i pospolicie zbrodniarze traktowani byli z dziwną wyrozumiałością.

Borysław, który sam przeżył tragedję listopadową, tracąc nieocenionych swoich towarzyszy śp. Cywińskiego i Halibardę, którzy zginęli od kul żywo reaguje na echa, które dolatują z sali sądowej w Krakowie.

Na niedzielę ubiegłą zwołane było na plac przed „Domem Ludowym“ zgromadzenie publiczne dla omówienia podłoża wypadków zająć jak też dla omówienia metod jawnej stronniczości w osądzaniu tychże wypadków przez prasę burżuazyjną i przez te czynniki, przeciwko którym klub sejmowy P. P. S. zmuszonym był wnieść interpelację.

Wiec niedzielny rozpoczął się po poł. o godz. 3-ciej. Przewodniczyli tow.: Szafrain-

ski i Krzyżanowski. Referowali tow. Hersztal i B. Skalak ze Lwowa.

Zgromadzeni przyjęli jednogłośnie rezolucję, którą umieszczamy w streszczeniu.

Po nakreśleniu przejawów t. zw. klasowej sprawiedliwości, która przejawia się w szeregu procesów politycznych, rezolucja stwierdza, że klasa robotnicza Borysławia wraz z całym proletariatem Polski śledzi bacznie przebieg historycznego, krakowskiego procesu.

Zebrani wyrażają nadzieję, że w procesie tym ostatecznie zatryumfuje w całej pełni litera sprawiedliwości i że oskarżonym w procesie robotnikom przywrócić zostanie część i wolność.

II. Zebrani protestują przeciwko stronniczemu traktowaniu oskarżonych.

III. Zebrani na wiecu robotnicy Borysławia potępiają kategorię szczerce prasy pravicowej i komunistycznej przeciwko oskarżonym uczestnikom procesu z powodu ich przynależności do P. P. S.

Wiec, który cechowała olbrzymia powaga i skupiony nastrój został zakończony odśpiewaniem „Czerwonego Sztandaru“.

—::—

Kapitulacja p. Grabskiego.

We wtorek odbyło się nadzwyczajne posiedzenie Banku Polskiego zwołane w tym celu, aby wilk był syty i owca cała, posiedzenie bowiem zwołano w celu ponownego wybrania, zdyskwalifikowanego przez rząd pierwotnie reprezentanta obszarnictwa, p. Fudakowskiego, oraz wybrano zbojlikotowanego uprzednio przedstawiciela spółdzielczości, dyr. Mielezarskiego.

W wielkiej sali Banku Polskiego zebrała się garstka akcjonariuszów, uprawnionych do głosowania t. j. tych, którzy mają minimum 25 akcji. Szary tłum tych, którzy mają mniejsze ilości akcji, pozostał za nawiasem.

Ta garstka możnych akcjonariuszów, reprezentowała mniej więcej czwartą część ogółu akcji, rozporządzając prawem do 10.355 głosów, gdy ogół akcjonariuszów, wedle ustawy ma 40.000 głosów. Jeszcze nikiej reprezentowała się ta garstka zarówno wobec ogólnej liczby akcjonariuszów, których jest 152.000, jak i wobec 7170 akcjonariuszów uprawnionych do głosowania. Przybyły zatem same grube ryby.

Posiedzenie trwało krótko. Na wniosek prezesa Rady Banku Polskiego, p. Karpińskiego, matadorzy finansowi raczyli zgodzić

się na zmianę ustawy w tym sensie, że każdy akcjonariusz, mający mniej niż 25 akcji, może upoważnić do zastępstwa innego akcjonariusza, który ma prawo głosu, t. j. posiada minimum 25 akcji, przyzem każde 25 połączonych akcji dawać będzie prawo do 1 głosu. Zrobiono tu jednak zastrzeżenie, iż żaden pełnomocnik nie może mieć więcej, niż 500 głosów, każdy zaś akcjonariusz może mieć tylko jednego pełnomocnika, t. j. nie może dzielić swej ilości akcji pomiędzy 2 czy 3 pełnomocników, którym do prawa głosu brakuje pewna ilość akcji.

Wobec przyjęcia pierwszego wniosku odezwał się jeden głos wołającego na puszczy, iż wybory uzupełniające do władz Banku winny się odbywać gdy prawo głosu otrzyma większa ilość akcjonariuszy, w myśl świeżej uchwały.

Wybrani zostali z góry upatrzenni i „uzgodnieni“ z Lewiatanem: do Rady Banku: p. p. Kazimierz Fudakowski, Romuald Mielezarski oraz na zastępców nast. p. p.: Paweł Geisenheimer ze Śląska, Włodzimierz Seydlitz z Wielkopolski, Zdzisław Słuszkiewicz z Małopolski.

Na sposoby biorą się...

Kołomyja w czerwcu.

W Kołomyji przemysłowcy i kupcy zwołują zebrania dla narad nad usunięciem przesilenia gospodarczego. Godziwy cel i troska usprawiedliwiają. Inna rzecz, jakich środków używają.

Jeden przykład: Właściciel sporej wytwórni zwołuje robotników i prosi ich, aby podpisali listę płac dwa razy większych, niż rzeczywistość pobierają. Robotnicy robią to i z taką listą p. „przemysłowiec“ przemysłny idzie do urzędu wymiaru podatków. Chciał przekonać urzędnika, że płace pochłaniają wielką część zysków i dochód jego jest znikomym. Dowcipny urzędnik powiada mu: gdybym panu chciał wymierzyć podatek, wedle płac robotycznych wnioskuje, musiałbym panu zamiast 8 miliardów, wymierzyć 24 miliardów. — Nie udało się.

Ten sam przemysłowiec zmniejsza tydzień roboty do 3 i 4 dni, tłumacząc, że magazyn ma pełny i zbyt mały. Tymczasem, jeśli gdzie, to nie w Kołomyji i nie na wyroby p. przemysłowca.

Inny przemysłowiec: Pracuje się 4 dni. Ogłasza się jednak, że praca idzie jeno 2 lub 3 dni w tygodniu.

Jeszcze inny zamyka fabrykę zupełnie. Po namyśle jednak głęboć, dochodzi do wniosku, że fabryka i maszyny bez ludzi, zysków nie dają. Puszcza więc wytwórnie w ruch.

Na takich panów przydałyby się ustawy prowincji Chihuachua w Meksyku, które mówią: skoro

zakład przemysłowy użyteczności publicznej przez 24 godzin zrędu, prywatnej użyteczności przez tydzień nie jest czynny — gmina danej miejscowości obejmuje zakład.

Pp. przemysłowcom mało zależy na uzdrowieniu życia gospodarczego. Chcą płacić jak najmniejsze podatki. Chcą wydusić na rządzie jak największe pożyczki o małej stopie procentowej, albo żadnej. Chcą po prostu terroryzować społeczeństwo i rząd. Rozpuścimy wam robotników; poobcinamy im płace; zniemiemy Kasy chorych; nie chcemy znać ubezpieczenia na wypadek bezrobocia i t. d. Na tak zmaltretowanych robotników wypuścimy wam pp. z rządu — komunistów. W Ameryce są to zwykłe sztuczki przed wyborami prezydenckimi. U nas — u nas inaczej. Jeśli zebrania u rządu zawiodła; gdy oszustwa podatkowe nie pomagają, to „dźwiga“ się przemysł groźbą społeczeństwu, sejmowi i rządowi.

O organizacji kredytu, wytwórni, pracy, o oszczędności materiału, odpadków, czasu pracy nie ma u nich mowy. System umiejętnego prowadzenia przedsiębiorstwa, znają tak jak mieszkańców Marsa. Na cóż polegać na sobie, głowić się, kiedy można zebrać i straszyć.

I zdaje się, że taka modła postępowania nabywa prawa obywatelstwa w całej naszej Rzeczypospolitej.

Niemieckie „Ausroffen“ wobec żydów.

Obłąkany projekt nacjonalistów niemieckich.

„Weltrevue“ publikuje wyjątki z tekstu wniosku, jaki ma zamiar wnieść do Reichstagu grupa generała Ludendorffa. Projekt dotyczy rozwiązania sprawy żydowskiej w Niemczech.

Według projektu przedewszystkiem wszyscy żydzi, którzy nie są obywatelami Rzeszy będą musieli opuścić granice Niemiec w przeciągu 4 tygodni, przyzem majątki ich ulegną konfiskacie na rzecz skarbu państwa. Pozostali będą poddani jak najsurowszej reglamentacji przyzem do kategorii żydów będą zaliczeni także ci wszyscy Izraelici, którzy przyjęli chrzest po dniu 12 marca 1812.

Pomiędzy obu kategoriami o oficjalnych nazwach „żydów-chrześcijań“ i „żydów“ bezprzymiotnikowych prawo nie będzie czyniło żadnej różnicy. Żyd, pojmovany w ten sposób, nie będzie mógł piastować żadnej funkcji publicznej i nie będzie mógł być adwokatem. Lekarze żydowscy będą mogli leczć tylko swoich współwyznawców i w tym celu będą musieli na drzwiach swych mieszkań, obok tabliczki afiszowej, umieszczać gwiazdkę Dawida.

Agencje matrymonjalne żydowskie będą mogły

pośredniczyć tylko w sprawach małżeństw pomiędzy żydami. W razie wykroczenia przeciwko temu nakazowi, będą stosowane surowe kary, przewidziane w kodeksie niemieckim za kuplerstwo.

Dawny Sabat będą musieli żydzi święcić w niedziele. Pozatem projekt przyjaciół Ludendorffa przewiduje specjalnie dla żydów karę śmierci przez powieszenie w następujących dwóch wypadkach: 1) dla tych żydów, którzy będą agitowali za strajkami; 2) „dla tych żydów, którzy będą się oddawali życiu rozwiązłemu, aby mieć dostęp do tajemnic stanu“.

Z sportu.

(Od naszego korespondenta).

KRAKÓW — LWÓW 2 : 3 (2 : 1).

O puchar Zeleńskiego.

Drugie z rządu zwycięstwo Lwowa. Jak zwykle górował Lwów ambicją i temperamentem. Kraków wybił się techniką. Skład drużyny; Kraków: Wiśniewski — Kaczor. Fryc — Styczeń. Cikowski. Sy-

nowiec — Balcer, Chruściński, Kaluża, Czulak Adamek. Lwów: Lachowicz — Ignarowicz, Olearezyk — Kmicieński, Fichtel, Schneider — Słonecki, Garbień, Kuchar, Bacz, Müller.

Lwów narzuca od początku ostre tempo atakuje częściej. W 10 minucie podaje Olearezyk piłkę bramkarzowi, ten ją chwytą, nadbiega Adamek wybił ją z rąk i strzela pierwszą bramką dla Krakowa. przywitana długo niemilkającymi oklaskami licznie zgromadzonej publiczności. Lwów atakuje zawięcie, obrona krakowska pracuje dobrze. Słonecki wyrzuca piłkę z rzutu autowego Garbienowi, ten nieuchronnie strzela w róg i wyrównuje. Ataki zmieniają się często, w 30 minucie wypuszcza Kaluża piłkę Chruścińskiemu, Lachowicz wybiega zapóźno, Chruściński strzela w pustą bramkę i zdobywa drugą bramkę dla Krakowa. Do połowy stosunek niezmienniony.

Po pauzie Lwowiacy utrzymują tempo i są stale stroną atakującą, sędzia Ziemiański wyszukuje pozycje spalone, które ratują Kraków. Do górnej cełtry wybiega Wiśniewski, czeka na Kozła, nadbiega Kuchar, łapie piłkę i podaje wolno stojącemu Baczowi, który pakuje ją w pustą bramkę i osiąga wyrównanie.

Obie strony walczą o zwycięstwo. Kmicieński podaje piłkę Garbienowi, ta mija Styczeń i Fryca i strzałem w róg zdobywa trzecią, zwycięską bramkę.

Na 10 minut przed końcem obraża Czulak wobec sędziego w nieparlamentarny sposób Kmicieńskiego, który nie reagował, lecz zażądał od sędziego zadośćuczynienia, otrzymał je w ten sposób, że go sędzia z boiska wykluczył. Krakowskie kolegium powinno się tą sprawą zająć

Do końca stosunek niezmienniony, lwowska drużyna schodzi zwycięską z boiska. Lwowiacy grali wszyscy dobrze, z wyjątkiem Lachowicza, który był bardzo niepewny. Z krakowskich graczy wybijał się Kaluża, Cikowski i Balcer.

LWÓW. CZARNI — LECHIA 2 : 1 (1 : 0).

Czarni: Drapala — Galas, Klimontowicz — Klumut, Witkowski, Kopeć I — Olejowski, Chmielowski, Wochanka, Kopeć IV, Ciupak. Lechia w pełnym składzie. Gra szybka, interesująca, z lekką przewagą Czarnych. Goale strzelili Wochanka i Chmielowski dla Czarnych, Wieczysty dla Lechii. Sędziował niżej krytyki p. Nieźwirski, który swym zachowaniem się prowokował publiczność. Może kolegium wysła tego pana na naukę, a dopiero po odbytych kursie pozwoli mu sędziować publicznie.

JUTRZENKA (Kraków) — HASMONEA 1 : 1

(1 : 1). Zawody ucierpiały wskutek złego stanu boiska, była nie z winy graczy kopanina, a nie gra. Sędziował p. inż. Dudryk.

SPARTA — ORLETA (Sokół II) 2 : 1 mistrz. kl. B.

CZARNI III — LECHIA III 1 : 1.

A. Z. S. — METAL 3 : 0 mistrz. kl. B.

W NIEDZIELE o godz. 4 popoł. na boisku „Czarnych“ zawody Wisła — Czarni, Wisła przyjeżdża w pełnym składzie.

Z ruchu robotniczego.

§ ZWYCZAJNE ROCZNE WALNE ZGROM. CZŁONKÓW SPOŁKI KAMIEN. odbędzie się w sobotę, dnia 21. czerwca br. o godzinie 5 popołudniu w lokalu Stow. Rob. budowl., ul. Cłowa 6.

Na porządku obrad sprawozdanie za r. 1923 i wybór Dyrekcji i Rady nadzorczej.

§ POSIEDZENIE KOMITETU WYKONAWCZEGO Rady Zawodowej, odbędzie się w poniedziałek, dnia 23. czerwca br. o godz. 7 wieczór, w lokalu pracowników gminnych.

Andreasik.

Zelaszkiewicz.

§ BACZNOSC TOW. BUDOWLANI W Stanisławowie wybuchł bojkot w firmie architektury Tarnowieckiego z powodu nie podwyżki, lecz zniżki zarobku. Należy omijać tę budę aż do odwołania.

Wydział.

Sprawy partyjne.

* W NIEDZIELE, dnia 22. czerwca b. r. o g 9. rano odbędzie się w STRYJU. Konferencja Okręgowa Okręgu Podkarpackiego.

Prezydium OKR. Podkarpacia.

Za wiersz milim. 1 szpaltowy zwykle za tekstem
Zl. —10. Nadesłane Zl. —30, w tekście Zl. —50.

OGŁOSZENIA

Na 1-ej str. Zl. —60. Drobne ogł. za słowo Zl. —08.
Komunikaty Zl. —40, zamiejscowe o 25%, drożej.

TANI TYDZIEŃ KRAWATÓW

Prosimy oglądać wystawę!

529-5

w znanym magazynie MÓD MĘSKICH
„THE GENTLEMAN”
PLAC HALICKI 12. (róg Batorego).

ZGUBIONO LEGITYMACJĘ kolejową i dokumenta wojskowe na nazwisko Adamowicz Michał, wydane przez P. K. U. Lwów, które się unieważnia. 21-1

BUCHALTER-BILANSISTA o najlepszych kwalifikacjach i referencjach z długoletnią praktyką zmieni posadę. Łaskawe zgłoszenia do Administracji „Dziennika Ludowego” pod „Pierwszorzędna siła”.

ROK ZAŁOŻENIA 1881. 450

ALOJZY HÜBNER, LWÓW RYNEK 38

POLECA

FARBY, LAKIERY, OLIWY, BENZYNE
i ARTYKUŁY DOMOWO-GOSPODARCZE

Panamskie Kapelusze,
Marynarki Słomkowe,
Płóciennie i pikowe kapelusze

nadeszły do składnic 521-2

Rudolfa Neuwelta

Plac Marjacki 8, ul. Kazimierzowska 25,
ul. Gródecka 72, Krakowska 25,
Fabryka: ul. Balonowa 3.

Świeżo wyszła z druku
ZBIOROWA KSIĘGA PAMIĄTKOWA
**ALEKSANDER
MALINOWSKI**

1869—1922

Do nabycia w „KSIĘGARNI LUDOWEJ”,
ul. Szajnochy 2.

Cena 600.000 mk. z wysyłką 1.000.000 mk. — wysyłka
tylko za uprzednim nadesłaniem gotówki

W CENTRALI

POŃCZOCH

J. PFAU, Rynek 19

najtaniej

bo wchód przez sieć. 445

„GRAFIKA” MAREK SEIDE

Lwów, ul. Koftątaja 5 (w podwórzu)
posiada zawsze na składzie:

PAPIERY wszelkiego rodzaju i formatu

PRZYBORY DRUKARSKIE: Rygaly, szufle,
włerszowniki itp.

MASZYNY DRUKARSKIE

Masa walcowa, Farby drukarskie dr. Rattner S. A.

Zastępstwo na Polskę odlewni czelonek i linij mosiężnych
POPPELBAUMA we WIEDNIU. 125

Inserujcie
w „DZIENNIKU
LUDOWYM“

DRUKARNIA

LUDOWEGO SPÓŁDZ. TOW. WYD.

LWÓW, LEONA SAPIEHY L. 77.

TELEFON Nr. 496

WYKONUJE WSZELKIE ROBOTY

W ZAKRES DRUKARSTWA WCHO-

DZĄCE — ZAMÓWIENIA ZAMIEJ-

SCOWE WYKONUJE TERMINOWO.

DRUKARNIA ZAOPATRZONA BOGATO,
MOŻE WYKONAĆ WSZELKĄ ROBOTĘ.

SENSACYJNA NOWOŚĆ!

Już wyszła z druku nakładem wydawnictwa „Naprzodu”
broszura pod tytułem:

KTO SIĘ ZBOGACIŁ A KTO ZUBOŻAŁ

(Bilans pięcioletniej inflacji)

napisał M. IGNOTUS

Autor, doskonały znawca życia gospodarczego i wtajemniczony w jego zakulisowe stosunki, obfitym materiałem gruntownie wyjaśnia i barwnie oświetla szybkie bogacenie się kapitalistycznych sfer bankowych, przemysłowych i handlowych w erze powojennej kosztem klas pracujących fizycznie i umysłowo. Zarazem rzuca autor trafną myśl opodatkowania wzbogacenia się inflacyjnego.

CENA 500.000 Mp., z przesyłką 700.000 Mp.

Do nabycia w

KSIĘGARNI LUDOWEJ, Szajnochy 2.

WAŻNE!

LOKATORZY!

WAŻNE!

NOWA USTAWA O OCHRONIE LOKATORÓW

z objaśnieniami, ze sprawozdaniem Sejmowej i Senackiej Komisji
Prawniczej i Tabelką do obliczania stawek procentowych komornego
wedle rubli, marek niemieckich i koron austriackich, a więc do użytku w całym państwie

opracował Dr. Józef Rosenzweig, adw. i radca m. Krakowa

wyszła z druku nakładem Związku Stow. Spółdzielczych „Proletariat”

CENA 50 GROSZY — 900.000 Mk.

Do nabycia w

„Księgarni Ludowej”, ul. Szajnochy 2.

Czysty dochód przeznaczony na rzecz ofiar 6-go listopada i kolonje
dla dzieci robotniczych.